

PROGRAM SZKOLENIOWY

Dla przedstawicieli jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką pomocy i integracji społecznej w ramach projektu „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” w zadaniu (nr 4)

STREETWORKING W ŚRODOWISKU OSÓB BEZDOMNYCH

Projekt systemowy – „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” w zadaniu (nr 4) w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi w tym: opracowanie modelu „Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności”

Finansowany ze środków Unii Europejskiej

Opracowanie przygotowane przez:

Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności

Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta

Stowarzyszenie Monar

Związek Organizacji Sieci Współpracy „Barka”

CARITAS Diecezji Kieleckiej

Stowarzyszenie Otwarte Drzwi

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

1	WPROWADZENIE:	4
1.1	SPOSÓB REALIZACJI MODUŁOWEGO PROGRAMU SZKOLENIOWEGO:.....	4
1.2	DO ZADAŃ ORGANIZATORA NALEŻY:	4
1.3	DO ZADAŃ TRENERA NALEŻY:	5
2	STREETWORKING W ŚRODOWISKU OSÓB BEZDOMNYCH	5
2.1	ADRESACI SZKOLEŃ:	5
2.2	CHARAKTERYSTYKA SZKOLENIA STREETWORKING W ŚRODOWISKU OSÓB BEZDOMNYCH.....	6
2.3	KOMPETENCJE OSÓB REALIZUJĄCYCH SZKOLENIE:	15
2.4	MATERIAŁY SZKOLENIOWE ORAZ WYMOGI TECHNICZNE:	16
2.5	EWALUACJA.....	16

1 Wprowadzenie:

W ramach podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności kadr jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, w tym szczególnie jednostek organizacyjnych pomocy oraz integracji społecznej a także organizacji pozarządowych, przeprowadzone zostaną cykle szkoleń upowszechniające rezultaty projektu „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”, zadanie nr 4 - w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi w tym: opracowanie modelu Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności”.

Szkolenia dotyczą tematyki:

- Streetworking w środowisku osób bezdomnych

Przedstawiony program szkoleniowy ma charakter ramowy co oznacza, że treści szkoleniowe są ogólnym wyznacznikiem dla uszczegółowiania tematyki poszczególnych kursów. Organizator kursu może więc dokonywać korekt, dopasowując treść danego szkolenia do indywidualnych potrzeb uczestników, uwzględniając ich doświadczenie zawodowe oraz posiadaną wiedzę. Warunkiem koniecznym dla przeprowadzenia danego szkolenia jest jednak zachowanie struktury programu, tj. bloków tematycznych.

Szkolenie kończy się wydaniem przez organizatora zaświadczenia o jego ukończeniu.

1.1 Sposób realizacji modułowego programu szkoleniowego:

Łącznie przeszkolonych będzie ok. 45 osób. Szkolenia odbędą się w 13 województwach. Ich organizatorami jest partner realizujący zadanie 4, odpowiedzialny za następujące województwa:

Nazwa partnera	Województwa	Osoba do kontaktu
Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności	pomorskie, kujawsko-pomorskie, warmińsko-mazurskie	Tomasz Wysocki, 58 341 17 20; tel. kom. 509 985 575 t.wysocki@pfbw.org.pl; Anna Liedtke, 58 34 17 20, 512 091 068, a.liedtke@pfbw.org.pl

1.2 Do zadań organizatora należy:

- dokonanie doboru kadry trenerskiej posiadającej odpowiednie kwalifikacje do przeprowadzenia szkolenia;

- przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego uczestników szkoleń;
- kontakt z Regionalnymi Ośrodkami Polityki Społecznej oraz Wydziałami Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich w zakresie systemu przekazu informacji o cyklach szkoleniowych;
- merytoryczne wsparcie trenerów (jeśli to będzie konieczne – ich przeszkolenie)
- zapewnienie merytorycznych materiałów źródłowych (*Raport z Fazy Diagnozy, Model GSWB, Podręcznik Streetworkera Bezdomności* itp.);
- zapewnienie trenerom *Modułowego programu szkoleniowego*;
- opracowanie harmonogramu zajęć;
- zapewnienie odpowiednich warunków do szkoleń, tj. sal wykładowych zaopatrzonych w niezbędny sprzęt (rzutnik multimedialny, ekran, flipchart itp.);
- zapewnienie materiałów szkoleniowych dla uczestników
- opracowanie wewnętrznego systemu monitorowania przebiegu szkolenia;
- zapewnienie noclegu i wyżywienia dla uczestników szkoleń.

1.3 Do zadań trenera należy:

- przeprowadzenie szkoleń w zakresie wybranych zagadnień ogólnych lub/i szczegółowych w terminach i miejscach określonych przez organizatora;
- opracowanie własnego scenariusza dydaktycznego szkoleń na podstawie materiałów merytorycznych dostarczonych przez organizatora, określającego korzyści uczestników wynikających z przeszkolenia, metody pracy, opis materiałów szkoleniowych przewidzianych dla uczestników szkolenia oraz uzyskanie akceptacji ze strony organizatora kursu;
- sporządzenie dokumentacji z odbytego szkolenia na wzorze przekazanym przez organizatora;
- opłacenie z własnych środków kosztów podróży na miejsce szkolenia. Organizator kursu pokrywa jedynie koszty zakwaterowania i wyżywienia w czasie cyklu szkoleniowego.

2 Streetworking w środowisku osób bezdomnych

2.1 Adresaci szkoleń:

Szkolenie pt. „Streetworking w środowisku osób bezdomnych” jest skierowane do dwóch głównych grup odbiorców:

- do osób, które planują podjąć pracę metodą streetworkingu w środowisku osób bezdomnych,
- do osób, które już pracują metodą streetworkingu w środowisku osób bezdomnych, ale chciałyby pracować zgodnie z wypracowanym standardem streetworkingu,

2.2 Charakterystyka szkolenia Streetworking w środowisku osób bezdomnych

Jest to osobny cykl szkoleniowy stanowiący rozwinięcie modułu 1-dniowego wchodzącego w skład cyklu szkoleniowego *Model Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności*. Szkolenie składa się z 6 dni poświęconych tematyce streetworkingu jako metody pracy z osobami bezdomnymi. Celem szkolenia jest zdobycie szerokiej wiedzy i podstawowych umiejętności w zakresie pracy metodą streetworkingu w środowisku osób bezdomnych w oparciu o wypracowany standard streetworkingu w Modelu GSWB.

L.P	PODEJMOWANA TEMATYKA	LICZBA GODZIN
DZIEŃ 1	Bezdomność uliczna jako problem społeczny, system pomocy osobom bezdomnym,	8
DZIEŃ 2	Wprowadzenie do streetworkingu, metodyka pracy metodą streetworkingu	8
DZIEŃ 3	Metodyka pracy metodą streetworkingu	8
DZIEŃ 4	Komunikacja w pracy streetworkera, zachowania bezpieczne w terenie	8
DZIEŃ 5	Wyjście w teren – praktyczne aspekty pracy metodą streetworkingu z osobami bezdomnymi	8
DZIEŃ 6	Współpraca ze służbami i innymi podmiotami, etyka w pracy streetworkera	8
Suma liczby godzin		48

Szkolenie składa się z 6 dni szkoleniowych poświęconych zagadnieniom Streetworking. Łączna liczba godzin dydaktycznych (1 h dydaktyczna = 45 minut) przeznaczonych na realizację 6-dniowego szkolenia wynosi 48 godzin. Proponowane szkolenie zrealizowane zostanie w podziale 2 etapy x 3 dni szkoleniowe. W 5 dniu szkoleniowym organizatorzy przewidują wyjście w teren, w celu wykorzystania wiedzy zdobytej w trakcie szkolenia. Szkolenia muszą zawierać ćwiczenia praktyczne podstawowych umiejętności tj.: zachowania bezpieczne w terenie, pierwszy kontakt, tworzenie mapy miejsc niemieszkalnych.

Szczegółowy program szkolenia: Streetworking w środowisku osób bezdomnych

DZIEŃ 1 –BEZDOMNOŚĆ I WYKLUCZENIE SPOŁECZNE ORAZ SYSTEM POMOCY OSOBOM BEZDOMNYM

ZAGADNIENIA MERYTORYCZNE	CEL	CZAS (1h=45 min)	WYKAZ KOMPETENCJI	TREŚCI NAUCZANIA
Bezdomność uliczna jako problem społeczny	Nabyć podstawowej wiedzy i umiejętności dotyczącej problematyki bezdomności i wykluczenia społecznego	6	<ul style="list-style-type: none"> kandydat prawidłowo definiuje zjawisko bezdomności oraz osobę bezdomną kandydat zna przyczyny i skutki bezdomności oraz jej rodzaje i fazy kandydat zna profil psychospołeczny osoby bezdomnej przebywającej w miejscach niemieszkalnych i potrafi wskazać na różnice między bezdomnością instytucjonalną i pozainstytucjonalną kandydat zna podstawowe pojęcia z zakresu bezdomności kandydat zna sytuacje osób bezdomnych w Europie, Polsce kandydat posiada wiedzę o innych problemach społecznych powiązanych z problemem bezdomności 	<ul style="list-style-type: none"> przegląd różnych obecnie funkcjonujących definicji związanych ze zjawiskiem bezdomności i typologii operacyjnych przyczyny makrospołeczne i mikrospołeczne oraz skutki bezdomności, problemy współtowarzyszące przedstawienie rodzajów oraz faz bezdomności psychospołeczny profil osób bezdomnych przebywających na ulicy, różnice pomiędzy bezdomnością instytucjonalną i pozainstytucjonalną stereotyp osoby bezdomnej oraz problem naznaczenia społecznego bezdomność w Europie i Polsce (skala i rozmieszczenie zjawiska oraz charakterystyka demograficzna) umocowania prawne systemu pomocy dla osób bezdomnych
System pomocy osobom bezdomnym	Nabyć podstawowej wiedzy i umiejętności dotyczącej systemu pomocy dla osób bezdomnych w kraju oraz na obszarze pracy streetworkera	2	<ul style="list-style-type: none"> kandydat rozumie rolę streetworkingu w systemie pomocy społecznej kandydat posiada wiedzę na temat hierarchizacji i standaryzacji placówek dla osób bezdomnych kandydat posiada wiedzę na temat prewencji, interwencji oraz integracji w systemie pomocy osobom bezdomnym kandydat zna rolę państwa oraz gminy w rozwiązywaniu problemu bezdomności 	<ul style="list-style-type: none"> miejsce streetworkingu w systemie pomocy społecznej hierarchizacja i standaryzacja pomocy instytucjonalnej (ogrzewalnia, noclegownia, schroniska, dom, mieszkanie treningowe, itp.) prewencja, interwencja oraz integracja w systemie pomocy osobom bezdomnym rola państwa oraz gminy w rozwiązywaniu problemu bezdomności

DZIEŃ 2 - METODYKA PRACY METODĄ STREETWORKINGU WŚRÓD OSÓB BEZDOMNYCH

ZAGADNIENIA MERYTORYCZNE	CEL	CZAS (1h=45 min)	WYKAZ KOMPETENCJI	TREŚCI NAUCZANIA
Wprowadzenie do streetworkingu – historia, stan obecny, rola diagnozy lokalnej	Nabywanie podstawowej wiedzy dotyczącej stanu streetworkingu w Polsce	2	<ul style="list-style-type: none"> • kandydat posiada wiedzę na temat różnych instytucji pracujących metodą streetworkingu wśród osób bezdomnych w Polsce • kandydat potrafi wskazać różnice między streetworkingiem kierowanym do osób bezdomnych a streetworkingiem kierowanym do innych grup docelowych, • kandydat posiada wiedzę dotyczącą znaczenia diagnozy lokalnej w procesie wdrażania streetworkingu do systemu pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • rys historyczny streetworkingu • praca outreach – możliwe grupy docelowe, • wyniki diagnozy zastosowania metody streetworkingu w pracy z osobami bezdomnymi, • rola diagnozy lokalnej w procesie wdrażania streetworkingu do lokalnego systemu pomocy społecznej
Metodyka pracy metodą streetworkingu	Nabywanie wiedzy i umiejętności pracy w terenie z osobami bezdomnymi, stosowania odpowiednich narzędzi pracy, tworzenia dokumentacji pracy streetworkera, nawiązywania kontaktu	6	<ul style="list-style-type: none"> • kandydat zna definicje, cele streetworkingu • kandydat zna zakres usługi • kandydat zna obszary pracy streetworkera • kandydat zna zadania na stanowisku streetworkera pracującego z osobami bezdomnymi • kandydat wie na czym polega badanie środowiska • kandydat wie na czym polega obecność w terenie i monitoring terenu • kandydat orientuje się jak powinien wyglądać kontakt z osobami bezdomnymi oraz posiada umiejętność nawiązania i utrzymania kontaktu • kandydat potrafi stworzyć plan działania z osobą bezdomną • kandydat posiada wiedzę w zakresie towarzyszenia i asystowania osobom bezdomnym w dotarciu do adekwatnych dla ich sytuacji placówek pomocy i instytucji, pośredniczyć osobie bezdomnej przy załatwianiu ważnych dla niej spraw • kandydat wie na czym polega interwencja oraz jak powinna wyglądać prawidłowa interwencja w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia • kandydat potrafi rozpoznać zachowania, które wymagają działań redukujących • kandydat posiada wiedzę dotyczącą zakończenia kontaktu z osobą bezdomną 	<ul style="list-style-type: none"> • definicja streetworkingu, cele streetworkingu • zakres usługi: podmiotowy, przedmiotowy, przestrzenny • obszary pracy streetworkera • zadania streetworkera pracującego z osobami bezdomnymi • badanie środowiska, w tym poszukiwanie i docieranie do osób bezdomnych • obecność w terenie i monitoring • praktyka metody streetworkingu – przebieg kontaktu • tworzenie i zarządzanie planem działania z osobą bezdomną • towarzyszenie osobom bezdomnym w dotarciu do adekwatnych dla ich sytuacji placówek pomocy i instytucji • asystowanie i/lub pośredniczenie osobie bezdomnej przy załatwianiu ważnych dla niej spraw • interwencje w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia • rozpoznanie zachowań wymagających działań redukujących • zakończenie kontaktu z osobą bezdomną.

DZIEŃ 3 - METODYKA PRACY METODĄ STREETWORKINGU WŚRÓD OSÓB BEZDOMNYCH

ZAGADNIENIA MERYTORYCZNE	CEL	CZAS (1h=45 min)	WYKAZ UMIEJĘTNOŚCI	TREŚCI NAUCZANIA
Metodyka pracy metodą streetworkingu	Nabycie wiedzy i umiejętności pracy w terenie z osobami bezdomnymi, stosowania odpowiednich narzędzi pracy, nabycie wiedzy o najważniejszych obszarach pracy streetworkera pracującego w środowisku osób bezdomnych	8	<ul style="list-style-type: none"> • kandydat zna rodzaje dokumentacji oraz potrafi prowadzić dokumentację zgodnie z wytycznymi • kandydat potrafi tworzyć i wykorzystywać mapę miejsc niemieszkalnych • kandydat wie jak przygotować dokumentację streetworkerską • kandydat potrafi zorganizować sobie tygodniowy czas pracy • kandydat zna warunki realizacji usługi • kandydat rozumie specyfikę pracy streetworkera w instytucji oraz organizacji pozarządowej (różnice i podobieństwa) • kandydat zna okres w jakim świadczy się usługę streetworkingu • kandydat zna pory w jakich usługa może być świadczona • kandydat zna czas świadczenia usługi • kandydat rozumie znaczenie szkolenia dla prawidłowej pracy streetworkera • kandydat wie na czym polega superwizja oraz rozumie znaczenie superwizji • kandydat posiada wiedzę na temat zasobów potrzebnych do realizacji usługi • kandydat posiada wiedzę na temat kwalifikacji potrzebnych do pracy w charakterze streetworkera • kandydat posiada wiedzę na temat narzędzi pracy oraz możliwości ich wykorzystania w praktyce • kandydat posiada wiedzę na temat kosztów realizowania usługi 	<ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja usługi • budowanie map miejsc niemieszkalnych przebywania osób bezdomnych w przestrzeni ulicy • prowadzenie dokumentacji streetworkerskiej • planowanie tygodniowego harmonogramu pracy • warunki realizacji usługi • streetworking w OPS i NGO-s • okres w jakim świadczy się usługę streetworkingu, • czas pracy streetworkera • pory, w jakich usługa streetworkingu może być świadczona • czas świadczenia usługi • szkolenia dla streetworkerów • superwizja w pracy streetworkera • zasoby: personalne w tym kwalifikacje streetworkera, materialne, niematerialne, instytucjonalne, finansowe

DZIEŃ 4 – KOMUNIKACJA W PRACY STREETWORKERA ORAZ ZACHOWANIA BEZPIECZNE W TERENIE

ZAGADNIENIA MERYTORYCZNE	CEL	CZAS (1h=45 min)	WYKAZ UMIEJĘTNOŚCI	TREŚCI NAUCZANIA
Komunikacja w pracy streetworkera	Nabycie i doskonalenie umiejętności komunikowania się z osobami bezdomnymi, współpracownikami	5	<ul style="list-style-type: none"> • kandydat zna techniki skutecznego porozumiewania się w zespole • kandydat posiada umiejętności nawiązywania i utrzymywania konstruktywnych relacji z innymi ludźmi • kandydat zna techniki efektywnego i asertywnego porozumiewania się z klientami • kandydat zna i potrafi stosować techniki aktywnego słuchania w codziennych sytuacjach • kandydat zna mechanizmy pomagające budować zaufanie w relacji streetworker – osoba bezdomna • kandydat potrafi prowadzić rozmowę motywacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikacja w pracy zespołowej • konstruktywna komunikacja w sytuacjach trudnych • komunikacja z osobą bezdomną • komunikacja asertywna i aktywne słuchanie • techniki oraz zasady budowania zaufania w kontaktach międzyludzkich • motywowanie do zmiany sytuacji życiowej, prowadzenie rozmów motywacyjnych
Zachowania bezpieczne w terenie	Nabycie i doskonalenie umiejętności komunikowania się z osobami bezdomnymi, współpracownikami	3	<ul style="list-style-type: none"> • kandydat posiada wiedzę dotyczącą kwestii prawnych związanych z pracą w terenie • kandydat zna specyfikę miejsc przebywania osób bezdomnych pozostających poza placówkami • kandydat posiada wiedzę na temat zagrożeń mogących wystąpić w miejscach przebywania osób bezdomnych pozostających poza placówkami • kandydat potrafi przeciwdziałać ewentualnym zagrożeniom mogącym go spotkać w miejscach przebywania osób bezdomnych przebywających poza placówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • kwestie prawne związane z pracą w terenie • specyfika miejsc przebywania osób bezdomnych pozostających poza placówkami • zagrożenia mogące wystąpić w miejscach przebywania osób bezdomnych pozostających poza placówkami • bezpieczne zachowania streetworkera w sytuacjach zagrożenia, w miejscach przebywania osób bezdomnych przebywających poza placówkami

DZIEŃ 5 - SCENARIUSZ WYJŚCIA W TEREN
PRAKTYCZNE ASPEKTY PRACY METODĄ STREETWORKINGU Z OSOBAMI BEZDOMNYMI

Cel:

Nabywanie wiedzy na temat sytuacji trudnych podczas pracy w terenie oraz umiejętności prawidłowego reagowania w sytuacjach trudnych i stresujących w terenie

Warunki odpowiednie dla realizacji wyjścia w teren:

1. wyjście w teren musi być realizowane w miejskim obszarze, raczej w pobliżu centrum
2. trener realizujący wyjście w teren musi znać topografię terenu, na którym będzie realizowane wyjście w teren
3. trener wraz z organizatorem szkolenia ustala ostateczne miejsce przeprowadzenia wyjścia w teren,
4. podczas wyjścia w teren uczestnicy szkolenia nie nawiązują realnego kontaktu z napotkanymi osobami bezdomnymi

ZADANIE	CZAS 1h=60 minut)	PRZEBIEG ZAJĘĆ	UWAGI
Krótka prezentacja planu dnia, podstawowe zasady zajęć w terenie	0,5 h	<ul style="list-style-type: none"> • trener przypomina i krótko omawia plan wyjścia w teren • pamiętamy o bezpieczeństwie własnym i całej grupy, • przypomnienie zasad kontraktu zawartego pierwszego dnia szkolenia • trzymamy się harmonogramu dnia, • bierzemy pod uwagę ewentualne prośby przedstawicieli służb mundurowych (policji, straży miejskiej) i innych instytucji znajdujących się na obszarze oddziaływania, • nie nawiązujemy kontaktu z osobą bezdomną (nie dotyczy sytuacji interwencyjnych) • trener przypomina o potrzebie wzięcia narzędzi pracy streetworkera • podział na 4 zespoły i pary streetworkerskie 	<ul style="list-style-type: none"> • na koniec 3-ego dnia szkoleniowego trener przypomina uczestnikom szkolenia, że 5-ty dzień szkoleniowy związany jest z wyjściem w teren. Trener prosi uczestników szkolenia o to, aby wzięli ze sobą na wyjście w teren niezbędne narzędzia pracy streetworkera pracującego w środowisku osób bezdomnych.

ZADANIE	CZAS 1h=60 minut)	PRZEBIEG ZAJĘĆ	UWAGI
Wstępne rozpoznanie terenu – monitoring potencjalnych miejsc przebywania osób bezdomnych, sytuacje trudne	3,5 h	<ul style="list-style-type: none"> • trener wraz z całą grupą monitoruje i omawia najbliższe okolice pod kątem możliwych miejsc przebywania osób bezdomnych • trener zatrzymuje się przy charakterystycznych miejscach, w których mogą znajdować się osoby bezdomne, np. śmietniki, pustostany, dworce, bocznice kolejowe, wiaty, przystanki autobusowe, klatki schodowe i inne, • jednocześnie trener w trakcie monitorowania tych miejsc na bieżąco omawia najważniejsze zagrożenia związane z miejscami i architekturą terenu • trener wraz z uczestnikami zwraca uwagę na różnego rodzaju ślady obecności osób bezdomnych, • trener zwraca uwagę na bezpieczeństwo pracy w miejscach niemieszkalnych, • trener na bieżąco odpowiada na pytania zadawane przez uczestników szkolenia • w trakcie badania terenu przeprowadzane są scenki na jedną scenkę przewidziane jest 30 min (rozdanie opisów scenki, ról, odegranie i podsumowanie) scenki powinny być przeprowadzane w odstępie czasowym ok. 20 - 25 min <p>15 minut badanie terenu 30 minut scenka nr 1 NAWIĄZYWANIE KONTAKTU, propozycja scenki: para streetworkerów spotyka dwie osoby bezdomne przebywające w przestrzeni ulicy. Ich zadaniem będzie nawiązanie pierwszego kontaktu oraz zebranie informacji do karty kontaktu</p> <p>25 minut badanie terenu 30 minut scenka 2 INTERWENCJA propozycja scenki: para streetworkerów znalazła osobę bezdomną nieprzytomną na przystanku autobusowym/ w miejscu publicznym. W scenie bierze również udział przypadkowy przechodzień, który zwraca uwagę streetworkerom, co mają zrobić. Zadaniem streetworkerów jest udzielenie adekwatnej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia oraz przeprowadzenie rozmowy telefonicznej.</p> <p>25 minut badanie terenu 30 minut scenka 3 ROZMOWA MOTYWACYJNA propozycja scenki nr 1: w scenie biorą udział 2 osoby bezdomne przebywające w przestrzeni ulicy (np. W śmietniku bądź innym miejscu niemieszkalnym) oraz para streetworkerów. Nadchodzą silne mrozy. Zadaniem streetworkerów jest przeprowadzenie rozmowy motywacyjnej zachęcającej do skorzystania z dostępnej oferty pomocy w postaci schronienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • trener powinien uczestnikom powiedzieć, że wyjście w teren powinno być odpowiednio przygotowane i poprzedzone znajomością wizytowanego topografii terenu • w scenkach powinny brać udział wszystkie osoby biorące udział w szkoleniu • trener w każdej scenie powinien zwracać uwagę na umiejętność pracy w parze przez streetworkerów • trener w każdej scenie powinien zwracać uwagę na zastosowane i niezastosowane narzędzia pracy streetworkera • trener w każdej scenie powinien zwracać uwagę na bezpieczeństwo pracy streetworkera, • trener po zakończeniu każdej scenki powinien poświęcić czas na jej podsumowanie nawiązując do przekazanych treści szkoleniowych, • w scenie związanej z interwencją trener powinien zwrócić uwagę na umiejętność prowadzenia rozmowy telefonicznej z odpowiednimi służbami

		<p>propozycja scenki nr 2: grupa osób bezdomnych (3 osoby) przebywa w pustostanie, który grozi zawaleniem. Zadaniem pary streetworkerów jest przeprowadzenie rozmowy motywacyjnej zachęcającej do zmiany miejsca przebywania.</p> <p>25 minut badanie terenu 30 minut scenka 4 REDUKCJA SZKÓD propozycja scenki nr 1: Para streetworkerów spotyka grupę osób przebywających w altance działkowej. Streetworkerzy zauważają, że osoby bezdomne dogrzewają się starym, wątpliwej jakości piecykiem elektrycznym. Zadaniem streetworkerów jest zwrócenie uwagi na możliwe niebezpieczeństwa wynikające z zaistniałej sytuacji</p> <p>propozycja scenki nr 2: Para streetworkerów spotyka osobę bezdomną, która jest bardzo zaniedbana higienicznie. Zadaniem streetworkerów jest udzielenie informacji o potencjalnych szkodach/zagrożeniach związanych z nieprzestrzeganiem higieny osobistej</p>	
	0,5 h	Przerwa regeneracyjna	<ul style="list-style-type: none"> • należy zadbać o ciepły napój, miejsce do ogrzania
Zdobywanie pierwszych informacji o miejscach przebywania osób bezdomnych	1,5 h	<ul style="list-style-type: none"> • trener dzieli grupę uczestników na 5 mniejszych grup 3 osobowych, i każdej grupie daje mapę miasta • trener dzieli rejon monitoringu na 5 części dla każdej grupy przeznaczając odrębny rejon pracy, • uczestnicy szkolenia na tym etapie powinni zdobyć jak największą liczbę informacji o miejscach przebywania osób bezdomnych. Mogą w tym celu wykorzystywać dostępne narzędzia pracy streetworkera • uczestnicy szkolenia na bieżąco tworzą mapę miejsc przebywania osób bezdomnych zgodnie z założeniami standardu • uczestnicy szkolenia na bieżąco spisują najbardziej istotne uwagi dotyczące przeprowadzanego ćwiczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • podziału na zespoły streetworkerskie trener dokonuje na podstawie dotychczasowej obserwacji uczestników szkolenia • trener powinien zwrócić uwagę, że celem zadania nie jest nawiązanie kontaktu z konkretnymi osobami bezdomnymi, lecz stworzenie mapy miejsc ich przebywania • trener nie powinien informować uczestników szkolenia o istnieniu potencjalnych źródeł informacji: np. strażnik miejski, policjant, przechodzień, osoby pracujące w sklepach i inne • trener zapotrzebował 5 map topograficznych niezbędnych do przeprowadzenia zadania

DZIEŃ 6 –WSPÓŁPRACA ZE SŁUŻBAMI I INNYMI PODMIOTAMI ORAZ ETYKA PRACY

ZAGADNIENIA MERYTORYCZNE	CEL	CZAS	WYKAZ UMIEJĘTNOŚCI	TREŚCI NAUCZANIA
Podsumowanie dnia w terenie	Analiza zebranych doświadczeń w zakresie sytuacji trudnych podczas pracy w terenie	2	<ul style="list-style-type: none"> kandydat potrafi dokonać autoewaluacji swojej wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z osobami bezdomnymi metodą streetworkingu 	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja doświadczeń własnych w zakresie sytuacji trudnych podczas pracy w terenie
Współpraca ze służbami i innymi podmiotami	Nabycie wiedzy i umiejętności dobrej współpracy ze służbami i innymi podmiotami	4	<ul style="list-style-type: none"> kandydat zna charakter lokalnych koalicji/porozumień na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności (jeżeli takowe istnieją) kandydat posiada wiedzę na temat instytucji i organizacji pomocowych na obszarze swojej pracy kandydat zna zadania i zakres obowiązków lokalnych służb i innych podmiotów, w tym w zakresie problemu bezdomności kandydat rozumie cele i znaczenie współpracy w pracy streetworkera z osobami bezdomnymi kandydat definiuje zakres współpracy ze służbami na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności lub łagodzenia skutków bezdomności ulicznej kandydat zna zasady budowania efektywnej współpracy/koalicji ze służbami i innymi podmiotami kandydat posiada wiedzę na temat zarządzania mapą miejsc niemieszkalnych w koalicji 	<ul style="list-style-type: none"> lokalne koalicje, porozumienia na rzecz rozwiązywania problemów społecznych (problemu bezdomności), instytucje i organizacje pomocy społecznej na obszarze pracy streetworkerów pracujących z osobami bezdomnymi zadania i zakres obowiązków lokalnych służb mundurowych i innych podmiotów, w tym w zakresie problemu bezdomności cele i znaczenie współpracy streetworkera ze służbami i innymi podmiotami zakres możliwej współpracy streetworkera ze służbami i innymi podmiotami budowanie efektywnej współpracy/koalicji, zasady dobrej współpracy/koalicji zarządzanie mapą w koalicji na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności i łagodzenia jej skutków
Etyka w pracy streetworkera	Nabycie wiedzy dotyczących etyki pracy w środowisku osób bezdomnych	2	<ul style="list-style-type: none"> kandydat zna zasady etyczne pracy streetworkera bezdomności kandydat zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności etycznej związanej z pracą w środowisku osób bezdomnych 	<ul style="list-style-type: none"> etyczne podstawy pracy streetworkera zasady etyczne dylematy etyczne w pracy streetworkera

2.3 Kompetencje osób realizujących szkolenie:

Rekomenduje się aby:

- Trenerami prowadzącymi szkolenia w zakresie metodyki i praktycznych aspektów pracy metodą streetworkingu wśród osób bezdomnych oraz zachowań bezpiecznych w terenie, były wyłącznie osoby mające doświadczenie pracy metodą streetworkingu skierowanego do osób bezdomnych
- Trener prowadzący szkolenie w zakresie:
 - a) bezdomność i wykluczenie społeczne,
 - b) system pomocy osobom bezdomnym
 - c) komunikacja w pracy streetworkera,
 - d) współpraca ze służbami i innymi podmiotami,
 - e) podstawy etyczne pracy streetworkera

Spełniał co najmniej dwa warunki:

- posiada tytuł zawodowy magistra z zakresu nauk społecznych,
- posiada przynajmniej dwuletnie potwierdzone doświadczenie trenerskie lub certyfikat trenera, wykładowcy lub edukatora,
- posiada merytoryczne kwalifikacje niezbędne do realizacji wybranych zagadnień.

Rekomenduje się, aby szkolenie prowadziło dwóch trenerów, z których jedna osoba posiada aktualne doświadczenie pracy metodą streetworkingu bądź pracowała tą metodą z osobami bezdomnymi w okresie ostatnich dwóch lat. Druga osoba prowadząca szkolenie nie musi mieć bezpośredniego doświadczenia bycia streetworkerem, jednakże powinna umieć wykazać się wiedzą na temat stosowanej metody pracy z osobą bezdomną przebywającą na ulicy. W przypadku kiedy szkolenie prowadzi tylko jeden trener powinien on mieć doświadczenie pracy metodą streetworkingu z osobami bezdomnymi,

Warunkiem niezbędnym do prowadzenia szkolenia metodą streetworkingu jest gruntowna znajomość standardu streetworkingu wypracowanego w ramach projektu GSWB oraz znajomość opracowanego *Podręcznika streetworkera bezdomności* (Dębski, Michalska 2012). Poszczególne dni szkoleniowe mogą być prowadzone przez różnych trenerów, jednakże trenerzy Ci powinni złożyć jedną ofertę szkoleniową na cały cykl (wszystkie dni szkoleniowe)

Rekomenduje się, aby trenerem w 5 dniu szkoleniowym (wyjście w teren) była osoba przedstawiająca uczestnikom wiedzę z zakresu metodyki pracy metodą streetworkingu

Zaleca się, aby kryteria wyboru kadry trenerskiej spełniały następujące wymogi: kwalifikacje trenerskie (40%), cena (30%), przygotowany scenariusz zajęć dla 1,2,3,4,6 dnia szkolenia (30%).

2.4 Materiały szkoleniowe oraz wymogi techniczne:

- wydrukowany egzemplarz Podręcznika Streetworkera Bezdomności;
- wydrukowane wersje prezentacji oraz materiałów szkoleniowych przygotowanych przez prowadzących;
- płyta CD z materiałami szkoleniowymi w wersji elektronicznej;
- materiały biurowe (teczka, notes);
- sprzęt techniczny: rzutnik multimedialny, flipchart, laptop

2.5 Ewaluacja

Ewaluacja dotyczyć będzie efektów, które zostały osiągnięte dzięki szkoleniu. Oceniać będzie ona, czego nauczyli się uczestnicy oraz jak efektywny był program szkoleń. W tym celu zostaną przeprowadzone dwa testy sprawdzające poziom wiedzy uczestników. Pierwszy test zostanie wykonany na początku pierwszego dnia szkoleniowego (pretest), drugi zaś ostatniego dnia szkoleniowego (posttest). Aby istniała możliwość zanotowania zmiany obiektywnego poziomu wiedzy na poziomie poszczególnego uczestnika szkolenia należy w ankiecie PRETEST i POSTEST zadawać te same pytania. Ponadto należy doprowadzić do sytuacji, w której ankiety PRETEST i POSTEST dla jednego uczestnika szkolenia są ze sobą połączone. PRETEST I POSTEST to test wiedzy obiektywnej rozdawany zarówno na początku szkolenia oraz po jego zakończeniu. Test wiedzy obiektywnej złożony jest z 10 pytań o charakterze zamkniętym, których celem jest określenie poziomu wiedzy z zakresu treści nawiązujących do standardu streetworkingu, jak również do problematyki bezdomności.

UWAGA! Z uwagi na to, że program oraz treści merytoryczne szkolenia są narzucone trenerom, celem ankiety jest pomoc trenerom w poznaniu poziomu wiedzy jaki reprezentuje grupa szkoleniowa oraz możliwość rozbudowania programu o treści na które jest zapotrzebowanie w ramach posiadanego programu (nie jego zmiana!). Program szkoleniowy nie ulegnie zmianie w oparciu o wyniki ankiety. Zmianie może ulec rozłożenie akcentów w szkoleniu i ukierunkowanie szkoleniowca na różne poziomy wiedzy, oczekiwań uczestników.

Proponowany PRETEST/POSTTEST:

1. Rolą streetworkera i streetworkingu bezdomności nie jest:

- a. zmniejszanie liczby osób bezdomnych przebywających na ulicy
- b. podpisywanie indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności
- c. prowadzenie rozmów motywacyjnych w celu polepszenia warunków życiowych
- d. tworzenie map miejsc przebywania osób bezdomnych w miejscach niemieszkalnych

2. Streetworking realizowany przez osoby, które w przeszłości doświadczały problemu bezdomności nosi nazwę streetworkingu

- a. profesjonalnego
- b. charytatywnego
- c. samopomocowego
- d. zawodowego
- e. pozainstytucjonalnego

3. Misją streetworkingu nie jest

- a. tworzenie pomostu pomiędzy osobą bezdomną a społeczeństwem
- b. przywracanie możliwość pełnienia ról społecznych przez osobę bezdomną
- c. odtworzenie dobrostanu psychicznego, społecznego i bytowego osoby bezdomnej
- d. praca w kierunku wyjścia z bezdomności
- e. docieranie do osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych

4. Co nie jest obszarem pracy streetworkera pracującego z osobami bezdomnymi?

- a. interwencja, czyli działania w celu ochrony zdrowia i życia osób bezdomnych
- b. tworzenie planu zmian, i poznawanie potrzeb oraz deficytów
- c. zapoznanie się i uzyskanie informacji o środowisku osób bezdomnych
- d. prowadzenie pracy socjalnej w środowisku zamieszkania osób bezdomnych
- e. redukcja szkód

- 5. Które z poniższych czynności wchodzi w zakres działań redukcji szkód?**
- rozpoznanie zachowań wymagających działań redukujących
 - edukacja i informacja w zakresie konsekwencji zachowań ryzykownych i możliwości ich zapobiegania
 - motywowanie do zmiany stylu życia
 - dostarczanie narzędzi materialnych zawartych w „pakiecie”
 - wszystkie powyższe
- 6. Które z niżej wymienionych dokumentów nie są dokumentami wykorzystywanymi przez streetworkera pracującego z osobami bezdomnymi?**
- kapa miejsc niemieszkalnych
 - wywiad środowiskowy
 - karta pierwszego kontaktu
 - plan pracy
 - sprawozdanie z realizacji dyżurów
 - rejestr klientów
- 7. Jedno z podstawowych działań podejmowanych przez streetworkera w czasie nawiązania kontaktu z osobą bezdomną to:**
- redukcja szkód
 - oferowanie posiłku i/lub ciepłych napojów w celu nawiązania kontaktu
 - wypełnianie karty kontaktu podczas rozmowy
 - informowanie o możliwościach uzyskania pomocy
- 8. Odpowiednia liczba streetworkerów wychodzących na dyżury to:**
- przynajmniej 1
 - przynajmniej 2
 - przynajmniej 3
 - trudno powiedzieć, zależy od liczby osób przebywających na ulicy
- 9. Podstawowe działania podejmowane przez streetworkera w czasie budowania i utrwalania relacji to:**

- a. zebranie istniejących map miejsc niemieszkalnych/informacji o miejscach pobytu osób bezdomnych od ewentualnych koalicjantów
- b. regularny, systematyczny i cykliczny monitoring miejsc niemieszkalnych określonych na etapie badania środowiska,
- c. udzielanie informacji na temat możliwości pomocy osobom bezdomnym przebywającym w miejscach niemieszkalnych,
- d. stopniowe wygaszanie kontaktu

10. Wg standardu celem jednostkowym streetworkingu jest:

- a. kształtowanie postawy wrażliwości i odpowiedzialności społecznej w zakresie problematyki bezdomności
- b. przeciwdziałanie utracie zdrowia i życia osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych
- c. uzupełnienie systemu dotychczasowej pomocy społecznej dla osób bezdomnych
- d. przeciwdziałanie barierom, nierównościom i niesprawiedliwościom istniejącym w społeczeństwie
- e. zwiększenie liczby osób trwale wychodzących z sytuacji bezdomności

Ocenione również zostanie zadowolenie ze szkolenia: sposób jego prowadzenia, jakość materiałów szkoleniowych oraz ogólna organizacja. Ostatniego dnia szkolenia uczestnicy zostaną poproszeni o uzupełnienie ankiety ewaluacyjnej. Ponadto prowadzona będzie dokumentacja fotograficzna.